

Ronde tafel

Sluikstorten

Datum: 11 oktober 2016

Locatie: VVSG, Paviljoenstraat 9, 1030 Brussel

Deelnemers

Heidi Vande Putte - Heist-op-den-Berg, Luc Claeys – Menen, Tom Peeters – Antwerpen, Martine Corremans – Antwerpen, Frank Deijnckens – Antwerpen, Karin Cotteleer – Hoogstraten, Paul Dobbelaere – Dovicon, Piet Coopman – VVSG, Eva Gijsegom - Netheidsnetwerk – Monitoring, Yvon Pincen - Ovam Team Lokale Besturen – studie zwerfvuil, Berten Vermeulen - Netheidsnetwerk – coachingtrajecten, Ivo De Raeymaeker - Netheidsnetwerk – coachingtrajecten, Annick Maes - IC IDM, Bart Vandewiele - IC INCOVO

Verslag

Verslag: Ivo De Raeymaeker

Van de twee sprekers vindt u de presentatie in bijlage.

Spreker 1

Annick Maes Communicatieverantwoordelijke IDM

Intercommunale Durme-Moervaart is een intergemeentelijk samenwerkingsverband voor de gemeenten Lochristi, Lokeren, Moerbeke, Wachtebeke, Zele en Zelzate.

Wat bij vaststelling van sluikestort?

IDM werkt met aangepaste stickers om het sluikestort te labelen afhankelijk van wie het sluikestort vaststelt: politie, gemeenschapswachten met vaststellingsbevoegdheid,... Op deze stickers wordt plaats, datum en naam van de vaststeller ingevuld.

Voorbeelden van deze stickers kan u in de presentatie terugvinden.

Verder zorgt IDM ervoor dat per vuilnisbaktype/glasbol aangepaste stickers/affiches over sensibilisering en informatie wordt voorzien.

Digitaal meldpunt

IDM heeft een digitaal meldpunt op hun site. Daarop kan iedereen een melding van een sluikestort doen, en eventueel een foto bijvoegen. Een kaart op een publieke pagina op de website van IDM geeft een overzicht van de meldingen. Per melding kan men ook de status van opvolging raadplegen.

Bij een melding over sluikestort kan men het nummer van het voertuig doorgeven. Deze gegevens worden enkel verder gebruik indien de melder niet anoniem is.

IDM heeft hierover vaste afspraken gemaakt met de politie. De gegevens van de melder zijn nooit zichtbaar op het publieke deel van de website van IDM.

De praktijk leert dat om een samenwerking met de politie te verkrijgen er wel wat tijd over heen gaat. Maar het loont zeker de moeite om het uit te werken. Eenmaal ze allemaal op één lijn zitten, loopt de samenwerking veel vlotter.

De politie gaat elk sluikestort labelen. Hiervoor hebben ze per groep aparte vaststellingsstickers. Per groep bedoelen we dat elke politie labelt met zijn eigen gemeente sticker. Gemeenschapswachten of andere personen met een vaststellingsbevoegdheid hebben eveneens hun eigen stickers.

Voorbeelden van deze stickers kan u vinden in de presentatie.

Pas na labeling wordt er opgeruimd.

Alle opgeruimde sluikestorten worden verzameld op het terrein van IDM. Eén maal per week worden de sluikestorten onderzocht naar identiteitsgegevens.

Procedures voor de melding van sluikestorten kan u eveneens op de slides vinden.

Zie flowcharts procedure.

Opruimen gebeurt binnen de 24 uur. Bij labeling en identificatie duurt het iets langer.

Op 1414 meldingen waren er ongeveer 39 identificaties mogelijk. Dit is een erg laag cijfer, maar toch de moeite waard om mee verder te werken.

Spreker 2

Bart Vandewiele INCOVO

Incovo is de Intercommunale van de gemeenten Londerzeel, Machelen, Meise, Vilvoorde en Zemst.

Incovo heeft permanent twee sluikestortploegen op de baan, één voor de glasbolsite en één gewone sluikestortploeg.

Alle meldingen worden opgevolgd en alle sluikestorten worden uiterlijk de dag na de melding opgeruimd.

Enkel op uitdrukkelijke vraag van de gemeente komt Incovo ook tussen bij sluikestorten op privéterrein. De eigenaars een gekend blackpoint voor sluikestorten worden gecontacteerd om hun terrein op te ruimen en beter af te sluiten. Indien dit na herhaaldelijke waarschuwing niet gebeurt gaat men over tot sanctionering.

Vanaf dit jaar wordt met een camera gewerkt. De intercommunale kan hiervoor zelf de locatie kiezen en ze mogen zelf de beelden bekijken.

De aangekochte camera kan tot 30 uur beelden draaien. Geeft daarna een signaal dat de batterij op is. Deze camera kan eenvoudig op de grond worden geplaatst.

Politierglementen dienden hiervoor aangepast te worden.

Infoborden voor cameratoezicht plaatsen is verplicht. Deze worden het best op de rand van de gemeente geplaatst. Op deze manier kunnen de camera's op heel het grondgebied geplaatst worden. In één gemeente legt men zelf de locaties van de camera's vast.

Het is belangrijk om weinig te communiceren over het bestaan van zo'n camera. Anders kunnen potentiële sluikestorters zich hierop voorbereiden.

De bestuurder van het ophaalvoertuig voor sluikestort is eveneens GAS-vaststeller. Hij kan dus beide taken tegelijk afwerken.

Gas-vaststellers hebben geen toegang tot het rijksregister of het DIV-register. Voor deze gegevens na te gaan wordt een beroep gedaan op de politie met een aanvullend PV.

Indien de dader van sluikestort bekend is wordt de factuur voor de opruimkost op de dag zelf afgewerkt. Het is belangrijk om snel te kunnen werken. Alles wordt in eigen beheer de dag zelf afgewerkt.

Samenwerking met politie is cruciaal.

Samenwerkingsverbanden en duidelijke afspraken op het lokale vlak zijn van cruciaal belang om de vaststelling van sluikestort volledig en correct te kunnen afhandelen.

Gemeenten kunnen aansluiten bij de sanctionerende ambtenaar van de provincie.

Deze volgt de volledige afhandeling van de sanctie verder op.

Gedragsexperimenten werken niet zo goed bij sluikestorten. Er is immers een cruciaal verschil tussen zwerfvuil en sluikestort. Sluikestorten gebeurt heel bewust, terwijl zwerfvuil veroorzaken vaak heel onbewust gebeurt.

Vragen aan de sprekers

Camera: Het bekijken van de beelden is dit een obstakel op zich?

De camera filmt enkel bij beweging. Hierdoor gaat het bekijken erg snel.

Meer en meer slimmere camera's verschijnen op de markt. Deze kunnen ingesteld worden volgens de parameters die men wil volgen. Voorbeeld, de camera filmt enkel wanneer er iets een bepaalde lijn overschrijdt.

Bij Mirom Menen werkt men al een tijdje met camera's. Dit zowel met zichtbare en onzichtbare camera's.

Zij werken veel met twee camera's. Dikwijls een vaste camera gericht op één bepaalde plek en een tweede (verborgen camera) om net de plaats ernaast te kunnen opvolgen.

Bolcamera's vallen erg op en zijn meestal enkel als afschrikmiddel bedoeld.

Onzichtbare camera's werken erg goed en zijn erg scherp.

Identificatie met camerabeeldmateriaal werkt.

Al bij al blijft het erg duur, vooral omdat het arbeidsintensief is.

Propere Pioniers

Bij IDM werkt men met Propere Pioniers.

Dit zijn vrijwilligers die samenwerken met de intercommunale door een deel van het openbare domein proper te houden.

Als een buur de straat proper houdt, merkt men dat andere buurtbewoners minder het idee krijgen om het terug vuil te maken. Blijkbaar werkt hier toch enig schroomeffect rond zwerfvuil en sluikestort.

Hoe werkt het registratiesysteem?

Het registratiekaartje bij IDM staat op een publieke website.
De contactgegevens van de melder worden niet getoond.
Blackpoints worden er eveneens mee vastgelegd.

Krijgen de melders feedback?

Bij beide intercommunales wordt de terugkoppeling aan de melder ernstig genomen en verzorgd.

Hoe werkt men aan sensibilisering bij foutief gebruik van openbare afvalbakken?

Openbare vuilbakken met huisvuil worden niet systematisch onderzocht.
Men werkt met stickers om het gedrag rond het gebruik van de vuilbakken te sturen.
Zie voorbeelden in de presentatie.
Af en toe worden vuilbakken weggehaald als ze foutief gebruikt worden. Ook hier doet men dit pas na een duidelijke communicatie waarom men tot deze maatregel overgaat.

Infoborden?

Het plaatsen van infoborden. Zie slides presentatie.
Veel van deze borden staan er permanent. Bij vandalisme wordt dit bekeken.

Infoborden worden gemaakt van forex (kunststof) van 10mm dik. Deze gaan erg lang mee. De kwaliteit van de coating is erg belangrijk. Zorg ervoor dat ze stevig vast staan.
Opvolging van deze borden is noodzakelijk.

In industrieparken hebben infoborden soms een omgekeerd effect. Vaak denkt men dat men net hier kan en moet storten.

Blackpoints

Soms zijn blackpoints interessant omdat daar de ganse problematiek van zwerfvuil en sluikestort bij elkaar komt. Dit kan voor handhaving en vaststelling soms tijds- en kostenbesparend werken.

Bij hardnekkige blackpoints werkt iets wijzigen aan de omgevingsfactoren meestal wel.
Vb. ondergrondse glasbollen doen zwerfvuil verdwijnen.

De ophaaltijd van het sluikestort is bij de beide intercommunales verschillend.

Beide intercommunales vinden dat sluikestort nooit te lang mag blijven liggen.
Werken met eigen GAS-vaststellers werkt beter en sneller.

Rondgang bij de deelnemers over sluikestort.

Hoogstraten

Sluikstort blijft vooral visueel een probleem.

Dikwijls komt het voor bij kansarme groepen.

Indien PMD wordt opgehaald zijn de zakken die blijven staan onmiddellijk problematisch. Andere strategie dringt zich op.

Bij IDM Lokeren heeft men een sensibiliseringscampagne uitgewerkt rond PMD.

Dit startte met opleiding geven aan bewoners en met het coderen van hun aangeboden PMD zakken.

De codering deden de bewoners zelf door hun huisnummer erop te plaatsen. Op deze manier kan men de PMD zak beter screenen op foutief aangeboden inhoud en indien nodig gepast terugkoppelen.

Dit project is overgenomen door de woonbuurt.

Afvalsteward inschakelen.

Andere deelnemers melden dat als de controleur mee gaat tijdens de ophaalronde er meer PMD zakken blijven liggen.

Menen

Erg goede samenwerking met alle betrokken partners.

Laatste tijd wordt ingezet op handhaving. Tijd van sensibilisering is voorbij.

Moeilijk evenwicht tussen handhaving en preventie.

Werken met camera's. In onderzoek. Discrete camera.

Heist op den Berg

Politie geen voorstander van camera's.

Probleemwijken worden met groene peters onderhouden.

Bij sluikstort wordt er gewoon opgeruimd.

Uitdaging zit erin om met de politie afspraken te maken.

Antwerpen

Netheid rond glasbollen is een permanent aandachtspunt. Frequentie werd opgedreven.

Binnen sociale woonblokken hebben ze brengboxen.

Cleanteams werden samengesteld en zijn ondertussen actief.

Telkens één persoon heeft gasbevoegdheid. De Cleanteams ruimen ook op.

Vanaf november zullen er drie teams actief zijn.

Snel opruimen is belangrijk maar het controleren ook. Indien mogelijk een sanctie uitschrijven. Snel opruimen geeft soms een slecht signaal.

Vandaar het werken met Cleanteams.

Heel de aanpak rond sluikstort wordt communicatief anders aangepakt.

Gedragwijziging met grote infoborden werkt voor sluikestorten niet goed.

Voor sluikestort hebben ze een meldingsapp.
Antwerpen gaat meer en meer met camera's werken.

Men heeft ongeveer 100 sluikestortmeldingen per dag.

Actie proper.

Papiermanden op straat meer zichtbaar te maken. Jukeboxen zijn erg duur.
Werken met kleurstickers op de vuilbakken.
Geen rood gebruiken. Rood duidt op een verbod. Groen geeft een beter gebruik van de vuilnisbakken.

Zijn brengboxen in regel met VLAREMA?

Brengboxen zijn betalend, dus OK.

Antwerpen verwerkt ongeveer 40000 meldingen per jaar.
Hun meldingssysteem is volledig aangepast. Alle meldingen rond sluikestort gaan rechtstreeks door naar de stadsreiniging en worden binnen de 24 uur opgehaald.

Dienst samenleving stelt ook sluikestort vast. Antwerpen heeft een centraal meldingspunt.

Wordt er informatie over de dader verzameld? Hebben we daderprofielen?

Antwerpen heeft geen goed zicht op wie een sluikestorter is.
Antwerpen werkt samen met Ipsos een studie uit rond sluikestorten en daderprofielen. Men is benieuwd naar de resultaten van dit onderzoek.

Yvon Princen - OVAM Team lokale besturen / studie zwerfvuil en sluikestort

Er is ooit een project is Gent geweest rond daderprofielen.
Helaas waren de aantallen te laag om conclusies aan te kunnen koppelen.
Het grootste gemene eigenschap rond de sluikestorter is gemakzucht.

Er loopt momenteel een studie zwerfvuil en sluikestort bij OVAM.

Resultaten zijn begin 2017 bekend.
Deze studie probeert de kostprijs van zwerfvuil in sluikestort te berekenen.

Men vindt in sluikestort veel fracties die gratis aangeboden kunnen worden.

De groep sluikestorters blijkt enorm divers te zijn. Er is moeilijk een lijn in te trekken.
Dit laatste is van belang om dit beeld bij te stellen. Zeker in grote steden.

Afvalmigratie en afvaltoerisme bestaat.

Het invoeren van het diftarsysteem heeft dit in de hand gewerkt.

Een sluikstorter is niet dom. Hij denkt goed na waar en wanneer hij gaat storten.

Er wordt een melding en registratiesysteem uitgewerkt bij 'indevuilbak'.
Begin 2017 hebben we meer hierover.

Hieronder kan u de link vinden naar het Gas reglement van kunnen Vlaams-Brabant.

<http://www.vlaamsbrabant.be/over-de-provincie/veiligheid/burenbemiddeling-administratieve-sancties-en-rallys/gemeentelijke-administratieve-sancties/index.jsp>